

**Akciju sabiedrība
„Latvenergo”**

**Ražotnes Pļaviņu HES
SAĪSINĀTIAS CIVILĀS
AIZSARDZĪBAS
PLĀNS**

Aizkraukle – 2020

Saturs

Ievads.....	5
Lietotie saīsinājumi	6
1. Paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums.....	7
2. Informācija par paaugstinātas bīstamības objekta ģeogrāfisko izvietojumu un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums	7
2.1. Ģeogrāfiskais izvietojums.....	7
2.2. Apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums.....	8
3. Paaugstinātas bīstamības objekta un tā darbības raksturojums	8
3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika	8
3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas.....	9
3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums	9
3.3.1. Ūdensapgāde.....	9
3.3.2. Kanalizācija	9
3.3.3. Elektroapgāde	9
3.3.4. Siltumapgāde	10
3.3.5. Ventilācija.....	10
3.4. Objekta apsardzības sistēma	10
3.5. Objekta apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi	10
3.5.1. Bīstamās iekārtas	10
3.5.2. Bīstamās ķīmiskās vielas	11
3.5.3. Pļaviņu HES ūdenskrātuves ūdens uzkrāšanas un pārgāznes caurlaides spēja ..	11
3.5.4. Iekšējie apdraudējumi	11
4. Kopsavilkums par paaugstinātas bīstamības objekta risku novērtēšanu	11
5. Ziņas par paaugstinātas bīstamības objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt avārija, tai skaitā informācija par to iedzīvotāju un blakus esošo objektu skaitu, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātas bīstamības objektā	12
6. Informācija par civilās aizsardzības organizāciju paaugstinātas bīstamības objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem	12
6.1. Persona, kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas	12
6.2. Persona, kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā.....	13
6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā.....	13
7. Informācija par darbinieku apmācību rīcībai avārijas gadījumā, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā	15

8. Apraksts par pasākumiem, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā	16
8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana ...	16
8.2. Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas	16
8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā ...	17
9. Avārijas draudu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums, norādot	17
9.1. Kārtību, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus	17
9.2. Kārtību un veidu, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām	17
9.3. Informāciju, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtību, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama	17
9.4. Kārtību un veidu, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus	18
10. Informācija par pasākumiem, kas:	18
10.1. Nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu	18
10.2. Saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā	19
10.3. Nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas	19
10.4. Nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams	20
10.5. Nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi	20
11. Detalizēts šādu būtiskāko avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts.....	20
11.1. Evakuācijas pasākumi.....	20
11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem...	21
11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze	21
11.4. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi	21
11.5. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi	22
12. Apraksts par rīcību avārijas draudu vai avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei.....	22
13. Resursu raksturojums	23
13.1. Resursus, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā	23
13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums.....	23
13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums ..	23
13.1.3. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība ...	23
13.1.4. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā.....	24
13.1.5. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi	24

- 13.1.6. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums 24
- 13.2. Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus 24
14. Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties avārijas vietā..... 25
15. Kārtība, kādā sniedzama palīdzība Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un veicamas darbības ārpus objekta teritorijas avārijas bīstamības vai seku samazināšanai ... 25

Ievads

AS „Latvenergo” ražotnes Pļaviņu HES Civilās aizsardzības plāns ir izstrādāts pamatojoties uz Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 14. un 18.pantu, 2017.gada 19.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.563 „Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” III daļu, 2017.gada 7.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr.658 „Noteikumi par civilās aizsardzības plāna struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” IV daļu, „AS „Latvenergo” Civilās aizsardzības organizēšanas kārtību”, kā arī „Latvenergo Koncerna ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas kārtību”.

2020.gada 5.oktobrī AS „Latvenergo” ražotnes Pļaviņu HES Civilās aizsardzības plāns saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 14.panta 4.daļas prasībām saskaņots ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādi un 2020.gada 6.oktobrī apstiprināts.

Saskaņā ar 2016.gada 1.marta Ministru kabineta noteikumu Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un risku samazināšanas pasākumi” 59.punkta prasībām Pļaviņu HES Civilās aizsardzības plānam ir izstrādāts saīsinātais Civilās aizsardzības plāna variants, jo plāns satur komercnoslēpumu.

Lietotie saīsinājumi

AB	Augšbjefs
AN	Operatīvais hidroagregāta apzīmējums
ATZ	Anonīms telefonzvans
AUL	Augstākais uzstādīšanas līmenis (73,44 m vjl.)
ĀS	Ārkārtas situācija
BV	Bīstamās vielas
CA	Civilā aizsardzība
CAK	Civilās aizsardzības komisija
CAOK	AS „Latvenergo” civilās aizsardzības organizācijas kārtība
CAP	Civilās aizsardzības pasākumi
DD	Hidroelektrostacijas Dispečeru dienests
DVKC	Drošības funkcijas Drošības vadības un kontroles centrs
HA	Hidroagregāts
HES	Hidroelektrostacija
HTB	Hidrotehniskās būves
HTBD	Hidrotehnisko būvju dienests
IAL	Individuālie aizsardzības līdzekļi
IK	Identifikācijas kartes
IMP	Iespējami maksimālie plūdi
IRD	Iekārtu remonta dienests
ITT	Informāciju tehnoloģiju un telekomunikāciju funkcija
KK	Kreisais krasts
KKPP	Latvenergo koncerna krīzes pārvaldīšanas politika
KPK	AS „Latvenergo” Krīzes pārvaldīšanas komisija
KVK centrs	AS „Latvenergo” krīzes vadības kontroles centrs
LAS-2000,5	Latvijas normālo augstumu sistēma
LB	Lejasbjefs
LK	Labais krasts
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
NĪAF	Nekustāmo īpašumu apsaimniekošanas funkcija
NUL	Normālais uzstādīšanas līmenis (72,14 m vjl.)
NMPD	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
NP	Naftas produkti
PHES	Pļaviņu hidroelektrostacija
PSO	Pārvades sistēmas operators (AS „Augstsprieguma tīkls”)
RAAD	HES Relejaizsardzības un automātikas dienests
RID	HES Ražošanas iekārtu dienests
RP	Radioaktīvais piesārņojums
RVP	Reģionālā vides pārvalde
SBP	Sprādzienbīstams priekšmets
TD	HES Tehniskā daļa
TN	Transformators
UH	Ugunsdzēsības hidrants
VKC	Vadības kontroles centrs
vjl.	Virs jūras līmeņa
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
ZS	Zemessardze
ZUL	Zemākais uzstādīšanas līmenis (69,14 m vjl.)

1. Paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums, atrašanās vietas adrese un zemesgabala kadastra apzīmējums

Paaugstinātas bīstamības objekta nosaukums: Akciju sabiedrības „Latvenergo” ražotne Pļaviņu HES, Vienotais reģistrācijas Nr.40003032949. Juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, Latvija, tālrunis: (+371) 67728222, fakss: (+371) 67728880, e-pasts: info@latvenergo.lv

Pļaviņu HES atrašanās vietas adrese: Enerģētiķu iela 2, Aizkraukle, LV-5101, Latvija.

2. Informācija par paaugstinātas bīstamības objekta ģeogrāfisko izvietojumu un objekta apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums

2.1. Ģeogrāfiskais izvietojums

Administratīvi Pļaviņu HES atrodas Aizkraukles novadā, Aizkraukles pilsētas teritorijā, 1,5 km no Aizkraukles pilsētas centra (skat. 2.1.attēlu).

2.1.att. Pļaviņu HES atrašanās vieta

No labā un kreisā krasta stacija pieejama pa pievadceļiem, kas 7 km attālumā ziemeļu virzienā saistīti ar ceļu Rīga – Daugavpils (A6) un 1 km attālumā dienvidu virzienā ar ceļu Rīga – Jēkabpils (P76).

2.2. Apkārtnes meteoroloģiskais, hidroloģiskais un klimatiskais raksturojums

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra informācijas vidējā gaisa temperatūra Pļaviņu HES apkārtņē (pēc hidrometeoroloģiskās stacijas Zilāni datiem) svārstās no $-6,6^{\circ}\text{C}$ februārī līdz $+22,3^{\circ}\text{C}$ jūlijā. Gaisa temperatūras absolūtais minimums ar varbūtību vienu reizi piecdesmit gados sastāda $-38,0^{\circ}\text{C}$ un reizi desmit gados $-33,4^{\circ}\text{C}$. Gaisa temperatūras absolūtais maksimums ar varbūtību vienu reizi piecdesmit gados sastāda $+34,4^{\circ}\text{C}$ un reizi desmit gados $+31,9^{\circ}\text{C}$.

Gada nokrišņu summa ir 692 mm, un diennakts vidējais gaisa relatīvais mitrums vidēji gadā ir 81%.

Saskaņā ar Valsts būvinspekcijas (tagad Būvniecības valsts kontroles birojs) apstiprinātajiem datiem iespējamie maksimālie plūdi (tālāk tekstā – IMP) Pļaviņu HES ir $12600\text{ m}^3/\text{s}$. Daugavai raksturīgs plašs caurplūdes izmaiņu diapazons. Sausās vasarās un ziemās caurplūde var samazināties līdz $100 - 150\text{ m}^3/\text{s}$, palu laikā pieaugt līdz $4000 - 8000\text{ m}^3/\text{s}$ un vairāk. Ilggadējā vidējā caurtece – $600\text{ m}^3/\text{s}$.

3. Paaugstinātas bīstamības objekta un tā darbības raksturojums

Pļaviņu HES atbilstoši likumam „Par hidrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu” ir klasificēts kā hidrotehnisko būvju drošuma A klases būve (būve, kuru avāriju rezultātā rodas draudi fiziskās personas dzīvībai un veselībai, tiek nodarīts būtisks zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam un būtisks kaitējums videi) un saskaņā ar 2017.gada 19.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.563 „Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” 2.punkta prasībām, šādas būves ir pieskaitāmas pie A kategorijas paaugstinātas bīstamības objektiem.

2018.gada 11.septembra Ministru kabineta noteikumos Nr.568 „Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts” Pļaviņu HES ir iekļauts A kategorijas paaugstinātas bīstamības objektu sarakstā.

Pļaviņu HES hidrotehniskās būves sastāv no betona un zemes būvēm. Augšpus Pļaviņu HES aizsprosta izvietota mākslīgi veidota (uzstādināta) ūdenskrātuve.

Betona būves ir hidroelektrostacijas ēka, apvienota ar ūdens pārgāzni, kurā ierīkots autotransporta tunelis-

Pļaviņu HES galvenās zemes būves ir hidrauliski uzskalotais gultnes aizsprosts, labā krasta aizsprosts un dambis un kreisā krasta dambis.

Ūdenskrātuves tilpums ir 509 miljoni m^3 pie normāla uzstādīšanas līmeņa un 580 miljoni m^3 pie augstākā uzstādīšanas līmeņa. Visas augstuma atzīmes dotas Latvijas normālo augstumu sistēmā (LAS-2000,5).

3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika

Darba režīms pastāvīgi strādājošiem: darba laiks no plkst. 08:00 līdz 17:15, piektdienās no plkst. 08:00 līdz 16:00; 8 stundu darba diena, 40 stundu darba nedēļa. Dežūрмаiņa: nepārtraukti visu diennakti no 07:00 līdz 19:00 un no 19:00 līdz 07:00.

3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas

Plaviņu HES tāpat kā pārējo Daugavas spēkstaciju pamatuzdevums ir nodrošināt elektroenerģijas piegādi patēriņa maksimumstundās. Papildus tam hidroelektrostacijas izpilda energosistēmas avārijas rezerves lomu – avārijas gadījumos ātri uzņem slodzi, tā novēršot patērētāju atslēgšanu no energoapgādes, kā arī regulē spriegumu un frekvenci energosistēmā.

Plaviņu HES kritums ir 40 m, un kopējā uzstādītā jauda ir 907,6 MW.

Pamatiekārtas

Elektroenerģijas ražošanai tiek izmantoti desmit hidroagregāti.

Par hidrotehnisko būvju mehānisko iekārtu uzskatāmi desmit aizvari un divas to celšanas iekārtas. Ūdens caurlaides spēja caur ūdens pārgāznes aizvariem dota 1.pielikumā.

Pie galvenajām elektroiekārtām pieskatāmi arī pieci bloktransformatori.

3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums

3.3.1. Ūdensapgāde

Plaviņu HES tehnoloģiskā ūdens apgāde (agregātu un transformatoru dzesēšanai) tiek nodrošināta no PHES ūdenskrātuves paštecē.

Plaviņu HES ugunsdzēsības un dzeramā ūdensapgāde tiek nodrošināta no Aizkraukles pilsētas ūdensvada pa diviem cauruļvadiem. Ārējais ugunsdzēsības ūdensvads ir cilpveida, tā diametrs 200 mm, uz tā ierīkoti 6 Maskavas tipa ugunsdzēsības hidranti.–Uz ugunsdzēsības ūdensvada strupzara atzara ar diametru 100 mm KK ir ierīkots 1 Maskavas tipa ugunsdzēsības hidrants, LK 2 Maskavas tipa ugunsdzēsības hidranti.

3.3.2. Kanalizācija

Sadzīves notekūdeņi ar divu pacēlumu sūknētavām tiek novadīti uz Aizkraukles pilsētas notekūdeņu kolektoru, un tālāk uz pilsētas attīrīšanas iekārtām.

Stacijas ēkas grīdas ar eļļas un naftas produktiem piesārņotie drenāžas ūdeņi nonāk nostādināšanas tvertnēs atzīmē 32,14 m. Pēc eļļu nostādināšanas ūdens tiek papildus filtrēts cauri bioloģiskās attīrīšanas iekārtām un novadīts lejasbjefā (tālāk tekstā – LB).

3.3.3. Elektroapgāde

Plaviņu HES tehnoloģiskā patēriņa galvenā elektrobarošanas shēma ir no 6/0,4 kV; 1000 kVA transformatoriem TN6 un TN7, kas atrodas stacijas ēkā atzīmē 42,14 m un pa 6 kV kabeļu līnijām iekaroti no AS „Sadales tīkls” Ziemeļaustrumu reģiona apakšstacijas Nr.4 20/6 kV sadales.

Galvenajiem patērētājiem ir nodrošināta rezerves elektrobarošana:

- automātiskā rezerves ieslēgšana (tālāk tekstā – ARI) ar sprieguma neesamības kontroli no transformatoriem TN9 un TN8, kuru jauda katram 750 kVA, 13,8/0,4 kV. TN8 un TN9 atrodas rezervē, atslēgti no 0,4 kV puses un pieslēgti pie galvenajiem transformatoriem TN5 un TN2 13,8 kV puses;
- pēc pārslēgumu veikšanas pašpatēriņu ir iespējams iekarot no hidroagregātiem AN10 un AN9 (caur TN9) un no AN3 un AN4 (caur TN8) neatkarīgi no stāvokļa energosistēmā;

- kā papildus neatkarīgais barošanas avots ir uzstādīts dīzeļģenerators pie augšbjefa celtniem 75,14 m atzīmē (SAB P-1431, kopējā jauda – 860 kVA, ar 1800 l dīzeļdegvielas rezervi) un akumulatoru baterijas;
- spriegumu uz 6 kV kopnēm apakšstacijā Nr.4 ir iespējams atjaunot arī no 20 kV puses. Operācijas sprieguma atjaunošanai uz 6 kV kopnēm apakšstacijā Nr.4 vada AS „Sadales tīkls” Ziemeļaustrumu Dispečervadības centra dispečers un AS „Augstsprieguma tīkls” personāls.

PHES elektroapgādes atslēgumus veic stacijas operatīvais personāls.

3.3.4. Siltumapgāde

Pļaviņu HES darba, saimniecības un atpūtas telpas tiek apsildītas ar elektrokatlos (elektroboileros) sagatavotu ūdeni (+95°C).

Ražošanas telpās temperatūra tiek regulēta ar tehnoloģiskajās iekārtās izdalīto siltumenerģiju.

Montāžas laukuma un akumulatoru baterijas telpu temperatūru regulē ar pieplūdes ventilācijas gaisa elektriskajiem sildītājiem.

3.3.5. Ventilācija

HES ēkas un ražošanas korpusa telpas aprīkotas ar pieplūdes un vilkmes ventilāciju. Visām ventilācijas sistēmām noteikti darba režīmi vasaras un ziemas periodam. Lielākā daļa ventilācijas sistēmas ir automatizētas, telpā vajadzīgo temperatūru uztur temperatūras sensori.

Kabeļu telpu ventilācijas sistēmas ugunsgrēka gadījumā šajās telpās tiek atslēgtas automātiski, un ventilācijas gaisa kanāli automātiski tiek noslēgti ar drošības vārstiem.

Akumulatoru bateriju telpas aprīkotas ar individuālām pieplūdes un vilkmes ventilācijas sistēmām.

Ražošanas (dienesta) korpusa telpās vēlamo temperatūru un gaisa mitrumu uztur automatizēta ventilācijas sistēma.

3.4. Objekta apsardzības sistēma

Objekts aprīkots ar tehniskajām apsardzības sistēmām.

3.5. Objekta apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā ražojamo, lietojamo, apsaimniekojamo vai uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi

3.5.1. Bīstamās iekārtas

Bīstamās iekārtas ir iekārtas un to kompleksi, kas neatbilstošas lietošanas un uzturēšanas rezultātā var apdraudēt cilvēku dzīvību un veselību, vidi un materiālās vērtības un kas to lietošanas laikā ir pakļautas likumā noteiktajai valsts uzraudzībai un kontrolei un normatīvajos aktos noteiktajām pārbaudēm. Pļaviņu HES noteiktas sekojošas bīstamās iekārtas:

- celšanas iekārtas (lifti, kuru celtspēja ir 50 kg un vairāk un kravas celtni, kuru celtspēja ir viena tonna vai lielāka);
- spiedieniekārtu kompleksi.

Ar AS „Latvenergo” ražošanas virziena tehniskā direktora rīkojumu tiek nozīmēti atbildīgie speciālisti par tehnisko stāvokli un drošu ekspluatācijas uzraudzību bīstamajām iekārtām.

3.5.2. Bīstamās ķīmiskās vielas

Plāviņu HES tehnoloģiskajā aprītē atrodas turbīnu eļļas, transformatoru eļļa un dīzeļdegviela.

3.5.3. Plāviņu HES ūdenskrātuves ūdens uzkrāšanas un pārgāznes caurlaides spēja

Plāviņu HES ir hidrotehniskā būve, kuras ūdenskrātuves ūdens uzkrāšanas tilpums ir 509 miljoni m³ pie normāla uzstādinājuma līmeņa (tālāk tekstā – NUL) 72,14 m vjl. un 580 miljoni m³ pie augstākā uzstādinājuma līmeņa (tālāk tekstā – AUL) 73,44 m vjl.

Maksimālā pārgāznes caurlaides spēja pie NUL 72,14 m vjl. ir 7870 m³/s. Atbilstoši pie AUL 73,44 m vjl. pārgāznes caurlaides spēja ir 9570 m³/s. Papildus var tikt darbināta spēkstacija (desmit turbīnas ar kopējo caurlaides spēju pie NUL 2680 m³/s un pie AUL 3030 m³/s). Maksimālā pārgāznes un turbīnu caurlaide, ja strādā 10 agregāti un atvērti visi aizvari ir 10550 m³/s pie NUL un 12600 m³/s pie AUL.

3.5.4. Iekšējie apdraudējumi

Riska novērtējums visvairāk iespējamiem iekšējiem un ārējiem riskiem ir veikts Daugavas HES dambju drošuma projekta ietvaros, un tā rezultāti atspoguļoti atbilstošajos ziņojumos^{1,2,3}.

Plāviņu HES iekšējos apdraudējumus veido:

- būvkonstrukciju deformācijas šuvju bojājums;
- problēmas atslodzes urbumu sistēmas darbībā;
- būvju nobīdes un sēšanās;
- filtrācija caur zemes dambjiem.

4. Kopsavilkums par paaugstinātas bīstamības objekta risku novērtēšanu

Civilās aizsardzības plānā ir izskatīti sekojoši iespējamie riska scenāriji Rīgas HES:

- betona un zemes būvju un grunts pamatnes noturības problēmas;
- zemestrīce;
- plūdi un ledus iešana;
- vētra un stipras lietusgāzes;
- stiprs sals un apledošums;
- radiācija un ķīmiskais piesārņojums;
- smaga autokatastrofa uz HES tunelī vai tā tiešā tuvumā;
- ugunsgrēks;
- bīstamo ķīmisko vielu, eļļas un naftas produktu noplūde;

¹ Daugavas dambju drošuma konsultanti. Plāviņu HES iekšējais ārkārtas situāciju rīcības plāns, 2003.gads.

² Daugavas dambju drošuma konsultanti. Darbu izpildes kopsavilkums, 2003.gads

³ SIA Firma L4. Plāviņu HES šuvju blīvējumu stāvoklis, nepieciešamie remontdarbi un spiedieni blīvējumu bituma mastikā, 2002.gads.

- cilvēku kļūdas un sabotāža;
- terorisms, ziņojumi par sprādzienbīstama priekšmeta novietošanu;
- elektropārvades sistēmas atteikums;
- pamatiekārtas atteikums vai bojājums;
- ūdens līmeņa celšanās virs pieļaujamās augšbjefa atzīmes;
- ūdens līmeņa celšanās virs pieļaujamās atzīmes lejasbjefa;
- aizsprosta pārrāvums un dambja krīzes situācija.

5. Ziņas par paaugstinātas bīstamības objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt avārija, tai skaitā informācija par to iedzīvotāju un blakus esošo objektu skaitu, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātas bīstamības objektā

PHES tuvākajā apkārtņē (~1,5 km rādiusā) paaugstināta riska objektu nav. Aizkraukles pilsētas tuvākās dzīvojamās un sabiedriskās ēkas atrodas ~1,2 km attālumā no PHES valdījumā esošajām teritorijām, augstuma atzīmēs 78,14 m vjl.

Pļaviņu HES ražošanas kompleksa apkārtņē, skaitot no stacijas perimetra, atrodas:

- Z virzienā: labais Daugavas krasts, AS „Latvenergo” īpašumā esošā administratīvā ēka Tilta ielā 1, AS „Sadales tīkls” valdījumā esoša 20/6 kV sadale, AS „Augstsprieguma tīkls” valdījumā esošas 110 kV un 330 kV apakšstacijas, un Aizkraukles pilsēta;
- ZA virzienā: novada zeme (bijusī dzelzsbetona rūpnīca);
- A virzienā: fizisko personu īpašumā esoša zeme;
- DA virzienā: PHES ūdenskrātuve;
- D virzienā: no aizsprosta PHES ūdenskrātuve;
- DR virzienā: PHES ūdenskrātuves piekrastes zonā esošie dārzkopības biedrība „Ziedi”, novada un pagastu teritorijas;
- R virzienā: Daugavas kreisais krasts, neapsaimniekotās novada un pagastu zemes;
- ZR virzienā: no aizsprosta – Daugavas lejtece.

Pļaviņu HES hidrotehnisko būvju sagraušanas rezultātā iespējama plašu lejtecē esošo teritoriju appludināšana, kas rada draudus cilvēkiem, materiālajām vērtībām un videi.

6. Informācija par civilās aizsardzības organizāciju paaugstinātas bīstamības objektā un ziņas par atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem

6.1. Persona, kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un sekas samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par sekas likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas

Lēmumu par civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu ražotnē Pļaviņu HES pieņem atbildīgais par Civilo aizsardzību objektā – HES tehniskais direktors.

Rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku mazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā veic ražotnes Pļaviņu HES vadītājs.

Par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas ir atbildīgs ražotnes Pļaviņu HES vadītājs.

6.2. Persona, kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā

Atbildīgs par sakariem ikdienā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ir Pļaviņu HES vadītājs, tālrunis: (+371) 65110361, e-pasts: kanceleja@latvenergo.lv

Par sadarbību ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā atbildīgs ir Pļaviņu HES dispečers.

6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā

Civilās aizsardzības organizāciju objektā nosaka „AS „Latvenergo” civilās aizsardzības organizēšanas kārtība”.

Atbildīgais darbinieks par Civilās aizsardzības organizēšanu AS „Latvenergo” ar AS „Latvenergo” Galvenā izpilddirektora rīkojumu nozīmēts Drošības direktors.

Atbildīgā darbinieka par Civilo aizsardzības organizēšanu AS „Latvenergo” pienākumi:

- koordinēt, kontrolēt un pilnveidot AS „Latvenergo” Civilās aizsardzības sistēmu;
- organizēt sistēmas darbībai nepieciešamo iekšējo normatīvo aktu projektu izstrādi un aktualizāciju;
- sadarboties ar citām funkcijām/struktūrvienībām, kā arī ar Operatīvajiem dienestiem, Valsts institūcijām, Pašvaldībām un Nacionālajiem Bruņotajiem spēkiem, nodrošina Civilās aizsardzības pasākumu īstenošanu AS „Latvenergo” objektos;
- ne retāk kā reizi gadā sadarbībā ar citām funkcijām/struktūrvienībām, organizēt darbinieku apmācību Civilās aizsardzības jautājumos objektos, kuros ir Civilās aizsardzības plāni;
- sadarbībā ar citām funkcijām/struktūrvienībām, organizēt un nodrošināt Civilās aizsardzības pasākumu plānu izstrādi, plānu pārskatīšanu, ja nepieciešams, to precizēšanu un ne retāk kā reizi trijos gados to praktisku darbības pārbaudi paaugstinātas bīstamības objektos.

Atbildīgais par Civilo aizsardzību AS „Latvenergo” ražotnē Pļaviņu HES ar AS „Latvenergo” Galvenā izpilddirektora rīkojumu nozīmēts HES tehniskais direktors.

Atbildīgā par Civilo aizsardzību AS „Latvenergo” ražotnē Pļaviņu HES pienākumi:

- organizēt preventīvo, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanu objektā, resursu uzturēšanu gatavībā;
- organizēt darbinieku apmācību civilās aizsardzības jautājumos;
- organizēt un vadīt incidentu un to seku novēršanas pasākumus un organizēt struktūrvienību darbu saskaņā ar attiecīgo struktūrvienību rīcības plāniem un atbilstoši situācijai;

- organizēt darbinieku apziņošanas shēmu darbību;
- organizēt rīcības plānu izstrādāšanu apdraudējuma gadījumos.

Atbildīgais par lēmuma pieņemšanu agrīnās brīdināšanas un informēšanas īstenošanai incidentu, ārkārtas un krīzes situācijās vai to draudu gadījumā AS „Latvenergo” ražotnē Pļaviņu HES ar AS „Latvenergo” Galvenā izpilddirektora rīkojumu nozīmēts HES tehniskais direktors.

Atbildīgā darbinieka, kas incidentu, ārkārtas un krīzes situācijās vai to draudu gadījumā pieņem lēmumu par agrīnās brīdināšanas un informēšanas īstenošanu paaugstinātas bīstamības objektā, pienākumi:

- ja rodas draudi darbinieku dzīvībai vai veselībai, vai radies apdraudējumus darbiniekiem, nekavējoties pieņemt lēmumu par objektā atrodošo darbinieku evakuāciju un informēšanu;
- ja rodas draudi cilvēku, kuri atrodas apdraudējumu iedarbības zonā ārpus objekta, dzīvībai vai veselībai, vai radies apdraudējums cilvēkiem, videi vai īpašumam, nekavējoties pieņemt lēmumu par cilvēku, kuri atrodas apdraudējumu iedarbības zonā, Valsts un Pašvaldību institūciju informēšanu.

Atbildīgie par Civilās aizsardzības pasākumu īstenošanu incidentu, ārkārtas un krīzes situācijās AS „Latvenergo” ražotnē Pļaviņu HES ar AS „Latvenergo” Galvenā izpilddirektora rīkojumu nozīmēti:

- Pļaviņu HES vadītājs;
- Pļaviņu HES Dispečeru dienesta vadītājs;
- Pļaviņu HES Ražošanas iekārtu dienesta vadītājs;
- Pļaviņu HES Releju aizsardzības un automatikas dienesta vadītājs;
- Hidrotehnisko būvju dienesta vadītājs.

Atbildīgo personu, kuri veic Civilās aizsardzības pasākumus incidentu, ārkārtas un krīzes situācijās objektā, pienākumi:

- organizēt reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus objektā, nodrošināt nepieciešamo resursu uzturēšanu gatavībā;
- veikt objektā darbinieku un civilās aizsardzības pasākumos iesaistīto darbinieku apmācību civilās aizsardzības jautājumos;
- atbilstoši kompetencei veikt incidentu un to seku novēršanas pasākumus objektā un organizēt struktūrvienību darbu saskaņā ar attiecīgo struktūrvienību rīcības plāniem un atbilstoši situācijai;
- nodrošināt objekta darbinieku apziņošanas shēmu darbību;
- izstrādāt objekta rīcības plānus apdraudējuma gadījumos;
- organizēt Pārvades sistēmas operatora (AS „Augstsprieguma tīkls”), atbalsta funkciju, Operatīvo dienestu, Valsts institūciju un Pašvaldību informēšanu incidentu gadījumos.

Pļaviņu HES Dispečeru dienesta dežūrējošā dispečera pienākumi:

- tieši vada traucējumu likvidāciju;
- atbild par traucējuma likvidēšanas pareizību;
- pēc traucējuma izcelšanās veic apziņošanu saskaņā ar „HES Tehniskās vadības funkcijas stacijas dispečera informēšanas kārtību par notikumiem hidroelektrostacijā”;
- traucējuma likvidēšanas laikā atrodas PHES vadības pults telpā;
- negaidot ierodamies PHES struktūrvienību vadītājus, nepieciešamības gadījumā, lai pasteidzinātu remontu, izsauc nepieciešamo IRD remontpersonālu;

- pēc traucējuma likvidēšanas PHES dispečers, kurš vadīja tā likvidēšanu, sastāda ziņojumu.

Struktūrvienības vadītāja, kurš vada traucējuma seku likvidēšanu, pienākumi:

- pakļaujas PHES dispečeram, kā traucējuma likvidēšanas vadītājam;
- darbi jāveic ievērojot visus drošības pasākumus, tāpat kā normālos apstākļos;
- darbi jānoformē ar norīkojumu. Pie tam, nedrīkst aizmirst nevienu no darba aizsardzības prasībām, lai arī cik darbs nebūtu steidzams.

Struktūrvienības vadītāja, kas traucējuma laikā atrodas elektrostacijā un seko traucējuma likvidēšanas gaitai, pienākumi:

- pakļaujas PHES dispečeram, kā traucējuma likvidēšanas vadītājam;
- sniedz nepieciešamos norādījumus par iekārtas ekspluatāciju traucējuma apstākļos;
- traucējuma laikā atrodas elektrostacijas teritorijā.

Dežurējošajā PHES operatora pienākumi:

- jāziņo PHES dispečeram par visiem iekārtas darba procesu traucējumiem;
- pakļaujas PHES dispečeram, kā traucējuma likvidēšanas vadītājam;
- jāatrodas savā darba vietā un jādara viss, lai nodrošinātu normālu iekārtas darbu un novērstu traucējuma attīstību;
- atstājot savu darba vietu, viņam jāpaziņo par to PHES dispečeram. Atstāt savu darba vietu var tikai:
  - ja ir tiešās briesmas cilvēku dzīvībai;
  - lai sniegtu pirmo palīdzību nelaiemes gadījumā cietušajam;
  - lai veiktu nepieciešamos darbus iekārtas saglabāšanai;
  - pēc traucējuma likvidācijas vadītāja rīkojuma.

Dežurējošam PHES operatīvajam personālam jāvadās no šādiem traucējuma likvidēšanas galvenajiem nosacījumiem:

- nekavējoties veikt pasākumus, lai novērstu draudus personālam un iekārtai, nepieciešamības gadījumā pat to atslēdzot;
- neiejaukties automātisko ierīču darbībā (saskaņā ar LEK 002 „Energoietaišu tehniskā ekspluatācija”);
- veikt pasākumus, lai nodrošinātu elektrostacijas pašpatēriņu un darbā palikušo iekārtu normālu darbību;
- ņemot vērā mēraparātu rādījumus un ārējās pazīmes, sastādīt sev kopējo priekšstatu par to, kas ir noticis un pēc iespējas noskaidrot bojājuma vietu, raksturu un apjomu.

Dežurējošais personāls paliek savās vietās līdz traucējuma likvidēšanas beigām un elektrostacijas normāla darba atjaunošanai.

7. Informācija par darbinieku apmācību rīcībai avārijas gadījumā, civilās aizsardzības jautājumos un pirmās palīdzības sniegšanā

Atbildīgais darbinieks par civilo aizsardzību AS „Latvenergo” ražotnē Pļaviņu HES plāno un organizē darbinieku apmācību civilās aizsardzības jomā saskaņā ar 2017.gada 7.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.716 „Minimālās prasības obligātā civilās

aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam”, un darbinieks apgūst:

- zināšanas par objekta civilās aizsardzības plānu;
- zināšanas par valstī iespējamajām katastrofām un to sekām;
- zināšanas par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu;
- zināšanas par iestādēm, kas nodrošina katastrofu pārvaldīšanu;
- zināšanas par civilās aizsardzības sistēmu;
- pirmās palīdzības sniegšanas prasmes dzīvībai kritiskās situācijās, kā arī palīdzības izsaukšanu.

Saskaņā ar 2017.gada 19.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.563 „Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” prasībām, praktiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības tiek organizētas ne retāk kā reizi trijos gados.

Reizi gadā tiek organizētas ugunsdrošības praktiskās nodarbības saskaņā ar „Ugunsdrošības instrukcijas Pļaviņu hidroelektrostacijā” sadaļu „Rīcība ugunsgrēka gadījumā”.

PHES darbinieki tiek apmācīti pirmās palīdzības sniegšanā saskaņā ar 2010.gada 3.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.713 „Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu”. Apmācība notiek pēc noteikta grafika un to veic licencēta līguma organizācija.

8. Apraksts par pasākumiem, kas samazina risku darbiniekiem darba vietā un citām personām, kas atrodas paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā

8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana

Pļaviņu HES telpas un teritorija aprīkotas ugunsgrēka apziņošanas un evakuācijas vadības iekārtu, iekārtas mikrofonu ar tastatūru zonu izvēlei atrodas dotā HES Vadības pulcī un apsardzes monitoru telpā.

Personāla apziņošana tiek organizēta pa atsevišķām zonām un zonu grupām, kā arī visā objektā. Ar mikrofonu palīdzību arī ir iespējams sniegt nepieciešamo informāciju.

Uz PHES administratīvā korpusa jumta ir uzstādīta agrīnās brīdināšanas ierīce, kuru var iedarbināt manuāli no Vadības pulcī.

Pļaviņu HES dispečers, saņemot paziņojumu par negadījumu HES teritorijā rīkojas saskaņā ar HES Tehniskās vadības funkcijas stacijas dispečera informēšanas kārtību par notikumiem hidroelektrostacijā, paziņojot par notikušo VUGD.

8.2. Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas

PHES darbinieki, kuri nav iesaistīti avārijas novēršanā, pēc avārijas trauksmes signāla vai atbildīgās personas mutiskā brīdinājuma saņemšanas nekavējoties, neradot paniku pa tuvākajām evakuācijas izejām un ceļiem pa kuru iespējama evakuācija vai vadoties atbildīgās personas norādījumiem pamet objekta ēkas un dodas uz kopējo pulcēšanās vietu. Darbinieki,

kas novērs avāriju vai ugunsgrēku, rīkojas saskaņā ar tehnoloģiskām instrukcijām un rīcības plānu ugunsgrēka gadījumos.

8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Riska samazināšanai darbiniekiem un citām personām, kas var atrasties objektā, ir sekojoši drošības pasākumi:

- šo personu instruēšana par uzturēšanas kārtību, darba drošību, ugunsdrošību un rīcību avārijas gadījumos;
- brīdinājuma un informācijas norāžu izvietojums objekta telpās un teritorijā;
- aizliegums atrasties vietās, kurās nepiederošām personām nav jāatrodas;
- norādes par iespējamiem evakuācijas ceļiem avārijas gadījumā;
- atbilstošu individuālo aizsardzības līdzekļus lietošanu.

9. Avārijas draudu reģistrēšanas un ārējās brīdināšanas pasākumu sistēmas raksturojums, norādot

9.1. Kārtību, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus

Stacijas dispečers avārijas, avārijas draudus un to attīstību reģistrē hronoloģiskā secībā Pļaviņu HES operatīvajā žurnālā.

9.2. Kārtību un veidu, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām

PHES dispečers saņemot informāciju par avārijas draudiem vai avāriju rīkojas saskaņā ar apziņošanas shēmu, nekavējoties ziņo par to Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112, nosaucot ugunsgrēka, avārijas vai avārijas draudu izcelšanās adresi vai vietu un ziņotāja vārdu, uzvārdu, kā arī sniedz pieprasīto papildu informāciju. Ja ir cietušie, zvana uz numuru 113 un izsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu.

Pēc paziņošanas VUGD stacijas dispečers rīkojas saskaņā ar HES Tehniskās vadības funkcijas rīkojumu „Par informēšanas kārtību par notikumiem HES tehniskās vadības funkcijā”.

9.3. Informāciju, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtību, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama

Sākotnējā brīdinājumā iekļauj sekojošu informāciju:

- norāda avārijas izcelšanās vai avārijas draudu vietu ražotnē;
- informāciju par nepieciešamību evakuēties, kā arī kādus evakuācijas ceļus nedrīkst izmantot;
- norāda pulcēšanās vietu.

Saņemot turpmāko informāciju atbildīgā persona veic atkārtotu darbinieki informēšanu iekļaujot saņemto informāciju.

Ziņojuma teksts – Uzmanību, uzmanību, visiem, kas atrodas Pļaviņu HES teritorijā, runā (nosaukt savu amatu, vārdu un uzvārdu). Pļaviņu HES objekta (nosaukt ražotnes objektu

vai zonu) radusies ārkārtas situācijas, nekavējoties pamest apdraudēto zonu (jānosauc konkrēta apdraudējuma zona) izmantojot tuvākos un drošākos evakuācijas ceļus. Evakuācijai nedrīkst izmantot (uzskaitīt konkrētos evakuācijas ceļus) un liftus. Doties uz personāla pulcēšanas vietu (norāda kur).

9.4. Kārtību un veidu, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus

Avārijas, vai ārkārtējas situācijas gadījumos PHES darbinieki, kā arī citas personas, kuras atrodas objektā, par to tiek brīdināti, izmantojot objektā esošo apziņošanas sistēmu, nosaucot cilvēkiem bīstamo zonu, avārijas draudus, evakuācijas ceļus un pulcēšanas vietu.

Ārkārtas stāvokļa izziņošanas tekstu translē latviešu un krievu valodās, bet ja stacijā atrodas ārvalstnieki tad arī angļu valodā. Evakuācijas paziņojuma translācijas laiks nedrīkst būt īsāks par cilvēku evakuācijas laiku.

Nepieciešamības gadījumā papildus tiek izmantoti visi iespējamie sakaru līdzekļi (telefons, rācības). Apkārt objektam dzīvojošie iedzīvotāji tiek brīdināti iedarbinot ārējo trauksmes signalizāciju – elektrisko trauksmes sirēnu.

Informēšanu veic maiņā esošais stacijas dispečers vai apsardzes darbinieki.

10. Informācija par pasākumiem, kas:

10.1. Nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu

Lai nodrošinātu drošu ražošanas procesu, novērstu rūpnieciskās avārijas, bet avārijas gadījumā tās ierobežotu, samazinātu to sekas un veiksmīgi likvidētu:

- izstrādātas tehnoloģisko procesu un iekārtu ekspluatācijas instrukcijas, drošības tehnikas, ugunsdrošības un citas nepieciešamās instrukcijas;
- instrukcijās iekļauti darbinieku rīcības noteikumi, lai izslēgtu avārijas rašanās iespējas;
- instrukcijās ir iekļautas prasības, kas reglamentē darba aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības normu izpildi;
- Pļaviņu HES darbiniekiem regulāri tiek rīkotas instruktāžas (darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība), apmācības un treniņu nodarbības;
- izstrādāts ražotnes Pļaviņu HES riska samazināšanas pasākumu plāns 2020. – 2025.gadam:
- izstrādāts Pļaviņu HES rīcības plāns bīstamo vielu noplūžu gadījumiem un to savākšanai, kā arī ugunsgrēka un sprādziena gadījumiem;
- izstrādāts „Daugavas HES hidrotehnisko būvju drošuma uzlabošanas pasākuma plāns 2011. – 2025.gadiem”;
- izstrādātas „PHES, ĶHES un RHES hidrotehnisko būvju drošuma programmas”;
- izstrādāts „Civilās aizsardzības plāns”;
- izstrādāta „Ugunsdrošības instrukcija Pļaviņu hidroelektrostacijā”;
- izstrādāta „Pļaviņu HES darba režīma traucējumu likvidēšanas instrukcija”.

Hidrotehnisko būvju drošuma kontroles sistēmas pamats ir būvju stāvokļa novērojumi un uzstādītās kontrolmēraparatūras sistemātiski mērījumi. Pamatojoties uz novērojumiem, mērījumiem un to analīzi, nosaka un realizē būvju drošumam nepieciešamos pasākumus. Visus novērojumus var iedalīt 3 grupās:

- mērījumi, kurus veic automatizēta novērojumu sistēma (ANS);
- neautomatizētie (manuālie mērījumi ar pārnēsājamo aparatūru);
- vizuālie novērojumi.

Neautomatizētos mērījumus un novērojumus veic hidrotehnisko būvju dienesta (HTBD) personāls pēc apstiprināta gada un mēneša novērojumu grafika. Nepieciešamības gadījumos tiek veikti papildus mērījumi un novērojumi, iekļaujot tos HTBD vadītāja apstiprinātos mēneša darbu plānos.

Automatizēto novērojumu sistēma (tālāk tekstā – ANS) veic mērījumus ik pēc 10 – 30 minūtēm.

Katram novērojumu parametram ir noteikti robežlielumi. Pārsniedzot galēji pieļaujamos robežlielumus, ANS reģistrē brīdinājuma signālu.

10.2. Saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā

Eļļas noplūdes no transformatoriem avārijas gadījumam zem transformatoriem ir uzbūvētās drenāžas sistēma izlijušās eļļas un naftas produktu novadīšanai tvertnēs, kas atrodas uz atzīmes 32,14 m, kur tie tiek savākti un izvesti attīrīšanai un utilizēšanai.

Eļļas noplūdes ierobežošanai, kas nonākusi Daugavā ir pieejams bonu komplekts, ko ar VUGD palīdzību pārvelk pāri Daugavai, lai eļļa neplūstu lejup Daugavai un piesaistot specializētu Uzņēmumu eļļa tiek savākta no ūdens virsmas, tālākai nodošanai utilizācijai.

Cilvēki, kuri iesaistīti avārijas seku novēršanā, aizsardzībai izmantoto individuālās aizsardzības līdzekļus (apģērbs, apavi, gumijas cimdi).

Veicot darbības ar bīstamajām vielām un maisījumiem tiek ievērota produktu drošības datu lapās sniegtā informācija par produkta bīstamību un rīcībām avāriju gadījumā.

Atrodoties objekta teritorijā darbiniekiem, kā arī apakšuzņēmējiem, jāievēro vispārējās ugunsdrošības un darba drošības prasības, kā arī specifiskās prasības darbiem konkrētās darbu vietās, par ko darbu veicējs tiek informēts pirms darbu uzsākšanas.

10.3. Nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas

Pļaviņu HES vispārējs mērķis ir nepieļaut, aizkavēt un mazināt avārijas un tās kaitējuma iespējamību apkārtējai videi un cilvēku veselībai no ražotnē izmantotajām iekārtām un pielietojamo bīstamo ķīmiskajām vielu un maisījumu iedarbības.

Ķīmiskā piesārņojuma novēršanai vai avārijas seku izplatīšanās aizkavēšanai stacijas ēkā ir izbūvēta drenāžas sistēma, kas novada stacijā izlijušos naftas un eļļas produktus uz 32,14 m atzīmē izvietotām tvertnēm, kur tie tiek savākti un izvesti attīrīšanai un utilizēšanai.

Lai nenotiktu avārijas seku izplatīšanās ārpus objekta teritorijas, iespēju robežās jāveic avārijas vietas seku lokalizācija.

10.4. Nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams

Uzreiz pēc notikušas avārijas vai avāriju draudu veidošanās apkārtējo teritoriju uzņēmumi, iedzīvotāji tiks brīdināti ar Pļaviņu HES uz jumta uzstādīto trauksmes sirēnu, kā arī pēc attiecīgās situācijas nopietnības izvērtēšanas, brīdināšanas darbus veiks operatīvie dienesti (VUGD, pašvaldības policija).

Iedzīvotāju evakuācijas nepieciešamība nosakāma pēc reālās situācijas izvērtējuma un tās turpmākās iespējamās attīstības prognozes (piemēram, vēja virziena izmaiņas, ugunsgrēka, noplūdes palielināšanās, aplūšanas riska pieaugums).

10.5. Nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi

Pļaviņu HES piesārņojošo vielu noplūdes novēršanas kontrole un pretpasākumu plāns ietver sekojošu informāciju:

- kritisko zonu noteikšana, kuras var tikt ietekmētas noplūžu gadījumā;
- pieejamo iekārtu uzskaitījums, kuras var tikt izmantotas emitētās vielas savākšanai un sanācijas pasākumiem;
- atbilstošo noglabāšanas vietu izvietojums;
- apziņošanas shēma, utt.

Galvenie pamatprincipi, kā rīkoties ikviena naftas produktu vai citu bīstamu vielu noplūdes izraisīta incidenta gadījumā:

- savākšanas gadījumā vienmēr tuvoties bīstamajām vielām no augšteces, augstākās reljefa vietas un no aizvēja puses;
- ņemt vērā, ka toksiskas vielas var būt bez smakas un neredzamas;
- nodrošināt darbības lauku. Noteikt iespējami lielāku perimetru pirms ierodas atbilstošā rīcībspējīgā persona (-s);
- samazināt jebkuru iedarbību, nebraukājot cauri vai iekšā zonā, par kuru ir aizdomas, ka tur notikusi noplūde;
- izolēt teritoriju un neatļaut tajā ienākt iepriekš neapdraudētām personām.

Piesārņotās vietas izpētei, sanācijai un vides atjaunošanai ir paredzēts piesaistīt uzņēmējorganizācijas ar kurām tiks noslēgti līgumi.

11. Detalizēts šādu būtiskāko avārijas gadījumā nodrošināmo pasākumu apraksts

11.1. Evakuācijas pasākumi

Cilvēku evakuācija notiek pa maršrutiem, kas norādīti evakuācijas plānos.–Evakuācijas izejas HES ēkā norādītas ar attiecīgām evakuācijas zīmēm. Personāla pulcēšanās vieta ir Tilta ielā pie dienesta korpusa, Pļaviņu HES laukumos 42,14 m un 75,14 m atzīmēs. Līdzko cilvēks ir evakuēts no bīstamās zonas, jāpārlicinās vai viņam nav sniedzama pirmā palīdzība un izsaucama ātrā medicīniskā palīdzība.

Evakuētās materiālās vērtības novietojamas drošā vietā, kur tās netiktu bojātas un tās netraucētu ugunsgrēka dzēšanu. Lai neizvazātu materiālās vērtības, jānozīmē personas, kas tās uzrauga.

11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem

Notiekot nelaimes gadījumam darbā ar Pļaviņu HES darbinieku (-iem) pirmo palīdzību cietušajam (-iem) sniedz negadījuma vietā esošie stacijas darbinieki vai darbuņēmēju organizāciju darbinieki. Pēc izsaukuma neatliekamo medicīnisko palīdzību Pļaviņu HES darbiniekiem sniedz NMPD brigāde ar savu sanitāro transportu.

Lēmumu par nepieciešamo (papildus) NMPD brigāžu izsaukumu pieņem NMPD brigādes ārsts, kurš pirmais ieradies negadījuma vietā. Viņa pienākumos ietilpst arī cietušo šķirošana medicīniskās katastrofas gadījumā.

Avārijas situācijās (ugunsgrēks, BV noplūde, būvju sabrukums) NMPD dežūrējošo brigāžu izvēršanās vietas nosaka (norāda) VUGD, vienlaicīgi nosakot rezerves izvēršanās vietas gadījumiem, ja mainās situācija, t.sk. dūmgāzu, BV gāzu - tvaiku mākoņa izplatīšanās virziens. Palīdzība cietušajiem tiek sniegta tīrā, neapdraudētā vietā (atmosfērā). Cietušo nogādāšanu no negadījuma vietas līdz NMPD brigāžu izvēršanās vietām veic VUGD darbinieki (ugunsdzēsēji - glābēji).

Cietušo evakuāciju no notikuma vietas uz ārstniecības iestādēm veic NMPD ar savu transportu. Bojā gājušo identifikāciju un viņu mirstīgo atlieku evakuāciju no notikuma vietas veic Valsts policija ar savu transportu.

11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze

Sabiedriskās kārtības uzturēšanu nepieciešamības gadījumā nodrošina Pļaviņu HES apsardzes dienests saskaņā ar noslēgto līgumu. Ārpus apsargājamās teritorijas sabiedriskās kārtības uzturēšanu nodrošina Valsts policija un ceļu policijas darbinieki, ja noticis ceļu satiksmes negadījums.

Nepieciešamības gadījumā apsardzes dienests nodrošina teritorijas norobežošanu un pārvietošanās ierobežošanu.

11.4. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi

Pļaviņu HES iekārtu traucējumu operatīvās likvidēšanas metodes, personāla rīcību tehnoloģisko traucējumu gadījumā nosaka „Pļaviņu HES darba režīma traucējumu likvidēšanas instrukcija”. Ar vārdiem „traucējumu operatīvā likvidēšana” saprot bojātās iekārtas atdalīšanu no energosistēmas, kā arī darbību veikšanu ar nolūku:

- novērst traucējumu izplatīšanos, novērst bīstamību personālam un iekārtai, kuru nav skāruši traucējumi;
- atjaunot lietotāju elektroapgādi un enerģijas normālus parametrus (frekvence, spriegums);
- nodrošināt elektrostacijas visdrošāko darbības shēmu traucējuma apstākļos;
- noskaidrot traucējumu laikā atslēgto iekārtu stāvokli un iespējas to ieslēgt darbā.

Saskaņā ar LEK 002 „Energoietaišu tehniskā ekspluatācija” elektrostaciju dežūrējošam personālam nekavējoties un bez ierunām jāizpilda energosistēmas dežūrējošā dispečera rīkojumi, izņemot rīkojumus, kuri apdraud personāla vai iekārtas drošību.

Iekārta, kas atslēgusies traucējuma laikā un ir nepieciešama elektrostacijas darbam, jāieslēdz darbā pēc tās darba kārtības pārbaudes. Par traucējumu apstākļiem un attīstību SD nekavējoties ziņo Pārvades sistēmas operatora (tālāk tekstā – PSO) dispečeram. Izņēmums ir

tikai vietējā rakstura traucējumi, kuri neietekmē energosistēmas darbību, un kurus pilnīgi likvidē vietējais personāls. Par šiem traucējumiem jāziņo sistēmas dispečeram pēc to likvidēšanas.

Pēc traucējumu likvidēšanas un elektrostacijas darbības atjaunošanas, jāatjauno traucējumu laikā bojātā iekārta. Traucējumu seku likvidēšanu vada struktūrvienību vadītāji.

Visos gadījumos elektrostacijas dežūrpersonāls var patstāvīgi izdarīt sekojošas darbības traucējumu likvidēšanā ar paziņošanu PSO:

- atslēgt iekārtu, ja pastāv reālas briesmas personāla un iekārtas drošībai;
- ieslēgt bez apskates kopnes, kuras ir palikušas traucējumu laikā bez sprieguma, ja sadalē nestrādā cilvēki;
- ieslēgt rezerves iekārtu;
- ja stacija atdalījies no sistēmas, veikt pasākumus, lai nodrošinātu HES pašpatēriņu. Saites atjaunošanu ar sistēmu veikt ar PSO atļauju vai pēc PSO rīkojuma.

11.5. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi

Pēc avārijas apzināt cilvēku veselības stāvokli. Cilvēkiem ar veselības traucējumiem, nepieciešamības gadījumā, sniegt pirmo medicīnisko palīdzību.

Pēc avārijas, lai būtu mazāka ietekme uz apkārtējo vidi, ātri jālikvidē eļļas noplūdi un jāuzsāk tās lokalizāciju un savākšanu (organizēt izplūstošās eļļas savākšanu no izplūšanas avota, nepielaižot tās nonākšanu vidē (t.sk. Daugava), piesaistot VUGD, organizēt eļļas savākšanu no ūdens virsmas, pēc iespējas pārtraucot ūdens caurplūdi caur PHES vērūmu).

HTB bojājuma gadījumā, atkarībā no bojājuma apmēriem un rakstura, iespēju robežās veikt ūdenskrātuves ūdens līmeņa pazemināšanu un/vai bojājumu zonas norobežošanu no ūdens pieplūdes un hidrostatiskā spiediena iedarbības, organizēt bojājuma novēršanu un būves remontu.

12. Apraksts par rīcību avārijas draudu vai avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei

Avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai kā primārais uzdevums ir objekta darbinieku un citu personu veselības un dzīvības saglabāšana, kas tiek panākts ar visu cilvēku evakuāciju no objekta. Evakuācijas organizēšanai visās ēkās ir paredzētas avārijas izejas, stacijas teritorijā ir organizētas divas pulcēšanas vietas.

Lai novērstu citu personu apdraudējumu pēc notikušās avārijas (ugunsgrēks, eļļas noplūde) ar valsts un pašvaldības policijas personāla resursu iesaistīšanu tiks izveidots apdraudētās teritorijas cilvēku un transporta kustības ierobežojums, lai nepieļautu nepiederošu personu piekļūšanu avārijas stāvoklī esošam objektam.

Eļļas noplūdes draudu gadījumā, pēc iespējas jāatslēdz draudiem pakļauta iekārta, jānoņem spiediens, jānolej eļļa speciālajās tvertnēs.

Būves sagrūšanas draudu gadījumā, pēc iespējas jāpazemina ūdens līmenis ūdenskrātuvē, jāapziņo iedzīvotāji dzīvojošie leņpus būvei, atkarībā no prognozējamā bojājuma jāveic iedzīvotāju evakuācija.

HES darbinieku rīcība konstatējot avārijas draudus vai avāriju ir nekavējoties ziņot stacijas dispečeram un savam tiešajam vadītājam. Iespēju robežās, neapdraudot savu drošību, novērst avārijas izplatīšanos.

HES Dispečerdienesta personāla rīcība ir izsaukt atbilstošu dienestu, organizēt darbinieku un darbuņēmēju evakuāciju, apzināt stacijā nodarbināto skaitu, veikt pasākumus avārijas un avārijas seku drošai likvidēšanai.

No avārijas tiek sargājamas visas stacijas iekārtas, bet, pirmkārt, saglabā pamatiekārtas, kuras ražo elektrību un siltumu, un atrodas avārijas tuvumā.

13. Resursu raksturojums

13.1. Resursus, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā

13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums

Avārijas gadījumā darbiniekus un darbuņēmējus var brīdināt izmantojot:

- civilās aizsardzības trauksmes sirēnu, kas uzstādīta uz ražošanas korpusa jumta un mašīnzālē atzīme 42,14 m;
- ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas iekārtas;
- apziņošanas sistēma;
- telefonsakarus (fiksētie un mobilie);
- stacionāro un pārnēsājamās rācijas.

Apziņošanas sistēma aprīkota ar rezervētās barošanas avotu (tālāk tekstā – UPS), kurš nodrošinās sistēmas darbību elektroenerģijas pazušanas gadījumā 25 minūtes, kas ir pietiekams laiks cilvēku evakuācijas veikšanai.

13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums

Plavīņu HES telpu ugunsdrošības kontrolei ir izveidota automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes sistēma.

Visās tehnoloģiskajās telpās, kur pastāv paaugstināta ugunsgrēka bīstamība, ir uzstādītas automātiskās ugunsdzēsības sistēmas, kas noteiktos gadījumos spēj darboties automātiskā ugunsdzēsības režīmā, kā arī rokas režīmā. Sistēmas vadība un kontrole tiek nodrošināta no stacijas vadības telpas ar datorizētu vadības sistēmu, kas atrodas stacijas DD pārziņā.

HES ēkas un būves ir nodrošinātas ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru atbilstoši Ugunsdrošības noteikumu prasībām, ugunsdzēsības aparātu skaits izvēlēts atkarībā no telpas ugunsbīstamības līmeņa, laukuma un nepieciešamās dzēstspējas. Papildus ugunsdzēsības aparātiem uzstādīts nepieciešamais ugunsdzēsības inventārs.

13.1.3. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība

Plavīņu HES darbinieku rīcībā ir atbilstoši objekta darbības specifikai individuālie aizsardzības līdzekļi.

13.1.4. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā

Notiekot nelaimes gadījumam darbā ar darbinieku (-iem) pirmo palīdzību cietušajam (-iem) sniedz negadījuma vietā esošie darbinieki vai darbuzņēmēju organizāciju darbinieki. Pamatojoties uz AS „Latvenergo” rīkojuma prasībām Pļaviņu HES ir nodrošināts ar pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamajiem medicīniskajiem materiāliem.

Pēc izsaukuma neatliekamo medicīnisko palīdzību darbiniekiem sniedz NMPD brigāde. Cietušo evakuāciju no notikuma vietas uz ārstniecības iestādēm veic NMPD ar savu transportu.

13.1.5. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi

Pļaviņu HES civilās aizsardzības sistēmas vajadzībām nepieciešamā un pieejamā tehnika un transportlīdzekļi atrodas Pļaviņu, Ķeguma un Rīgas HES, kā arī Rīgas TEC-1 un TEC-2 teritorijās (garāžās), taču juridiski tie ir AS „Latvenergo” Transporta nodrošinājuma funkcijas valdījumā, attiecīgi šo transportlīdzekļu u.c. iesaistīšana PHES civilās aizsardzības pasākumos iespējama ar attiecīgo Transporta nodrošinājuma funkcijas personu akceptu.

Galvenajiem patērētājiem ir paredzēta rezerves energoapgāde no četriem dažādiem barošanas avotiem.

13.1.6. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvaļņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums

Lielas ūdens caurteces novadīšanai paredzēta pārgāzne stacijas ēkas augšējā daļā. Ūdens pārgāzne sastāv no 10 pārgāznes laidumiem ar plaknes aizvāriem, kuri tiek darbināti ar divu aizsprosta augšējā daļā novietotu buka celtņu palīdzību. Maksimālā pārgāznes caurlaides spēja pie normāla uzstādīšanas līmeņa (tālāk tekstā – NUL) ir 7870 m³/s. Atbilstoši pie augstākā uzstādīšanas līmeņa (tālāk tekstā – AUL) 73,44 m pārgāznes caurlaides spēja ir 9570 m³/s. Papildus var tikt darbinātas turbīnas, kuru kopējā caurlaides spēja pie NUL ir 2680 m³/s un pie AUL – 3030 m³/s. Ūdenskrātuves nostrādes ātrumu limitē projektā un Ūdens lietošanas atļaujā noteiktie lielumi.

Hydroelektrostacijas telpu applūšanas gadījumā ūdens atsūkņēšanai no tām izveidotas sūkņētavas DS1 un DS2 apkalpes galerijā un DS20 labā krasta balstā 22,64 m atzīmē, kas paredzēta ūdens atsūkņēšanai no lejas zoba galerijas un hidroagregāta caurplūdes trakta, kā arī vairākas citas drenāžas sūkņētavas.

13.2. Resursus, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiku, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus

Vajadzības gadījumā Pļaviņu HES CA sistēmas darbības nodrošināšanai tiks piesaistīti ārējie resursi, pamatojoties uz savstarpējiem sadarbības līgumiem.

Savstarpējas sadarbības līgumi ir noslēgti ar:

- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu;
- Latvijas Zemessardzi.

Bīstamo vielu savākšanas un utilizācijas nepieciešamības gadījumā ir paredzēts piesaistīt uzņēmējorganizācijas ar kurām tiks noslēgti attiecīgie līgumi.

14. Informācija par laiku, kādā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties avārijas vietā

Saskaņā ar 2016.gada 17.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.297 „Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus” 6. un 7.punktos noteikto, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta daļas apakšvienībai Pļaviņu HES teritorijā pēc izbraukšanas no tuvākās daļas jāierodas 8 min. laikā. Noteiktais laiks var būt arī ilgāks, ja ierašanos aizkavējuši apstākļi, ko radījusi nepārvarama vara, notikusi dabas vai cilvēku izraisīta katastrofa, vienlaikus saņemti ziņojumi par vairākiem notikumiem daļas vai posteņa pārziņas rajonā, ceļā uz notikuma vietu ir radušies satiksmes sarežģījumi vai saņemtais ziņojums nav saistīts ar ugunsgrēku un nepastāv draudi cilvēku dzīvībai un veselībai.

Saskaņā ar 2018.gada 28.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.555 „Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība” 122.punktā noteikto, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigādes Pļaviņu HES teritorijā pēc neatliekamā izsaukuma saņemšanas neatliekamo medicīnisko palīdzību 75% gadījumu nodrošina ne vēlāk kā 15 min. laikā no izsaukuma saņemšanas brīža.

15. Kārtība, kādā sniedzama palīdzība Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un veicamas darbības ārpus objekta teritorijas avārijas bīstamības vai seku samazināšanai

Stacijas dispečers organizē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūrvienību sagaidīšanu pie iebrauktuves objekta teritorijā un Ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja (tālāk tekstā – Glābšanas darbu vadītāja) ierašanos Stacijas dispečera telpā, kā arī nepieciešamo iekārtu apturēšanu un sprieguma atslēgšanu notikuma vietā un dielektrisko aizsardzības līdzekļu (pārnēsājamo zemējumu un dielektrisko cimdu) izsniegšanu VUGD struktūrvienībām.

Stacijas dispečers Glābšanas darbu vadītāju iepazīstina ar rīcībā esošo operatīvo informāciju notikuma vietā un darba aizsardzības pasākumiem, veic instruktāžu par ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbu veikšanu elektroietaisēs un izsniedz rakstisku atļauju ugunsgrēku dzēšanai un glābšanas darbu veikšanai.